פר א ב ג ד מיי' פי"ב מהל' משכב ומושב הלכה כג:

יאנט עג. פה ה מיי' פ"כ מהל' איסורי ביאה הלכ' ט טוש"ע אה"ע סי" ג סעיף :3 ב. פו ו מייי שם הלכה ד והלכה יא:

תורה אור השלם 1. (סא) וּמִבְּנֵי הַכֹּהְנִים בְּנֵי חֲכַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלִּי אֲשֶׁר לְקָח מִבְּנוֹת בַּרְזִלִּי הַגּלְעָדִי בָּבְי בָּוְיִלֵי הָגָּלְעָדִי מִבְּנוֹת בָּרְזִלֵּי הַגִּלְעָדִי אָשָׁה וִיִּקְרֵא עַל שְׁמָם:

(סב) אלה בקשו כתבם

וְיְגֹאֲלוֹ מִן הַבְּהָנָה: (סג) וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא יֹאכְלוּ מקדש הקדשים עד עמד כהן לאורים ולתמים: בהן לאורים

→)@(**~** תוספות רי"ד

לן דחלל הוא. אמאי לא ישא אשה כשרה ואפי׳ בתו של כ״ג. והא קי״ל דלא הוזהרו כשרות להנשא לפסולים. ונ״ל לפרש דהאי דאמר להשיאו אשה לאו להשיאו לו אשה. אלא להשיא מנשיו לכהונה. כגון אלמנתו ובתו דמספקינן ליה בחלל. ובת חלל ואלמנות חלל הן פסולות לכהונה: איבעיא להו מהו להעלות משטרות ליוחסין. פי׳ אילימא דכתיב בי׳ אני פלווי כהז חחמחי עד מאז י דכתיב בי׳ אני פ׳ כהן . לויחי מוה מפלווי וחחימו סהדי אמנה שבשטר קא מסהדי א"ד אכולה מילתא מסהדי. ר"ה ור"ח ח"א מעלין וח"א אין מעלין והלכתא כדברי המיקל. ואילו כתבו שני עדים פ׳ מאן דפליג דודאי מעלין. בהן דכי ג'יווא מכין. דהא עדים מעידים כי הוא כהן ל). איבעי׳ להו מהו להעלות מכהונה ליוחסין.

הרא"ה ז"ל ע"ש ובזה מיושב הושית תום' ד"ה אמנה מה ועי' בש"ך חו"מ סי' מ"ט

בשבלי אומנותו בידו. פירש רבינו חננאל זה שאומר עליו שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן בטהרה כגון כלי גללים כלי אבנים כלי אדמה שאין מקבלין טומאה שכל הרואה כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלטמאותו ודומה שהוא כהן ולכך

האמינוהו חכמים: ואיבעית אימא רכי יהודה

ורבנן במעלין מתרומה ליוחסין קמיפלגי. ולה התה לשנויי אלא קשיא דרבי יהודה אדרבי יהודה אבל דרבנן אדרבנן לעולם לריך לתרץ בשכלי אומנותו בידו הקשה הר׳ שמואל מווארדין ומעיקרא היכי בעי למימר דטעמא דר"י משום גומלין והא בלא גומלים ע"כ סבר רבי יהודה בשילהי פרקין (לקמן דף כח:) דמעלין מתרומה ליוחסין ותירך ר"י דמעיקרא ס"ד דאי לאו טעמא משום גומלים לא היינו מפסידים את הכהן מן התרומה כדי לומר מעלין כיון דמן הדין ראוי לחלוק ע"פ חבירו ואדרבה קודם היינו אומרים אין מעלין אע"ג דגבי עבד אמר לקמן לרבי יהודה דאין חולקין לו תרומה משום דמעלין התם אין כל כך חששא בהפסד של עבד זה אם אין חולקין לו תרומה בלא רבו וא"ת ובאיזו סברא פליגי לימרו תרוייהו דמעלין ונלטרך שני עדים בתרומה או לימרו תרוייהו דלה מעלין ולה יצטרך הלה עד אחד בתרומה וי"ל דבהא פליגי דמר סבר חיישינן שמא יעלו מתרומה ליוחסין לפיכך הצריכו שני עדים ומר סבר דלא חיישינן 0:

אמנה שכשמר קמסהדי. וה״ת ואי לאו אכולא מילתא קמסהדי א"כ עדים חתמי אע"ג דלא ידעי אי כהן הוא אי לאו ואם כן הא לתנן בגט פשוט (ב"ב דף קעב.) שני יוסף בן שמעון הדרין בעיר אחת אם היו משולשין יכתבו כהן ומה מועיל כיון שעדים חותמין אע"פ שאין מכירים בו אם הוא כהן והרי הוא יכול להערים ולכתוב שטר אחר בשם חבירו כהן ויוליא ממון מחבירו כהן וי"ל דהיכא דהוחזקו שני יוסף בן שמעון ודאי אכולא מילתא הא מסהדי כי אז הן לריכין לידע אם בן כהן הוא והתם ודאי מעלין משטרות ליוחסין והכא מיבעיא לן היכא דלא הוחזקו: הך אמר מעדין, ואס מאמר ואמאי לא חשיב ליה בהדי הנך דתנן בעשרה יוחסין (קדושין דף עו. ושם) אין בודקין מן המובח ולמעלה ולא מדוכן כו' וי"ל דהך דשטרות מלתא דפשיטא היא דכיון דאכולא מלתא קמסהדי א"כ הוי עדות גמור ולכך לא קא חשיב עדים וא"ת ואמאי לא חשיב תרומה ונשיאות כפים למ"ד מעלין ואור"ת דתרומה בכלל מזבח ונשיאות כפים בכלל דוכן אע"ג דההוא דוכן היינו שיר כדמשמע

התם בגמרא מ"ד מעלין הוה מוקי

כולהו ובספר הישר פירש ר"ת דלאו בעבודת מזבח ממש איירי אלא

בשכלי אומנוסו בידו. חמר המביא תבואה למכור היה נושא בידו כלי היכר של מכירה כגון מחק שמוחקין בה המדה והמביאה להלניע אינו נושא בידו כלי אומנות מכר והכא כגון שכלי אומנותו בידו של זה המולול את שלו דאנן סהדי שלמוכרה הביאה הלכך אין זה אלא : גומל וזה יעיד עליו בכרך שלפניהם הקדר. שהוא חבר: הכא גמי בשכלי אומנותו בידו והיכא אתמר

פרק שני כתובות

דרבי חמא בר עוקבא אהא דתנן איהקדר

שהניח קדירותיו וירד לשתות י (מים מז

היאור) הפנימיות מהורות והחיצונות ממאות

והתניא אלו ואלו ממאות אמר רבי חמא בר

עוקבא בשכלי אומנותו בידו מפני שיד

הכל ממשמשת בהן והתניא אלו ואלו

מהורות א"ר חמא בר עוקבא בשאין כלי

אומנותו בידו ואלא הא דתנן הפנימיות

מהורות והחיצונות ממאות היכי משכחת

לה ידסמיכא לרשות הרבים ומשום חיפופי

רשות הרבים ואיבעית אימא ר' יהודה ורבנז

במעלין מתרומה ליוחסין קמיפלגי איבעיא

להו מהו להעלות משמרות ליוחסין היכי

דמי אילימא דכתיב ביה אני פלוני כהן

חתמתי עד מאן קא מסהיד עילויה לא צריכא

דכתיב ביה אני פלוני כהן לויתי מנה מפלוני

וחתימו סהדי מאי אמנה שבשמר קא מסהדי

או דלמא אכולה מילתא קא מסהדי רב הוגא

ורב חסדא חד אמר מעלין וחד אמר האין

מעלין איבעיא להו מהו להעלות מנשיאות

כפים ליוחםין תיבעי למ"ד מעלין מתרומה

ליוחסין ותיבעי למ"ד אין מעלין תיבעי למ"ד

מעלין הני מילי תרומה דעון מיתה היא אבל

נשיאות כפים דאיסור עשה לא או דלמא

לא שנא תיבעי למ"ד אין מעלין הני מילי

תרומה דמיתאכלא בצנעא אבל נשיאות

כפים דבפרהסיא אי לאו כהן הוא כולי האי

לא מחציף אינש נפשיה או דלמא לא שנא

רב חסדא ורבי אבינא חד אמר מעלין וחד אמר

יאין מעלין א"ל רב נחמן בר יצחק לרבא

מהו להעלות מנשיאות כפים ליוחסיו א"ל

פלוגתא דרב חסדא ורבי אבינא הלכתא

מאי א"ל אנא מתניתא ידענא דתניא ר' יוםי

אומר יגדולה חזקה שנאמר יומבני הכהנים

בני חביה בני הקוץ בני ברזילי אשר לקח

מבנות ברזילי הגלעדי אשה ויקרא על שמם

אלה בקשו כתבם המתיחשים ולא נמצאו

ויגאלו מן הכהונה ויאמר התרשתא להם

אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמוד

כהן לאורים יותומים אמר להם הרי אתם

בחזקתכם במה הייתם אוכלים בגולה

בקדשי הגבול אף כאן בקדשי הגבול

ואי סלקא דעתך מעלין מנשיאות כפים

ליוחסין הני כיון דפרסי ידייהו אתי

לאסוקינהו שאני הכא דריע חזקייהו דאי

לא תימא הכי למאן דאמר מעלין מתרומה

ליוחסין כיון דאכלי בתרומה אתי

לאסוקינהו אלא לאו משום דריע חזקייהו

תרומה ונשיאות כפים וס"ת לא אינטריך למתני: מאור הבא דריע חוקייהו. פי׳ בקונטרם שהכל רואים שאר כהנים אוכלין שאר קדשי מובח ואלו אין אוכלין וק"ק דמ"מ מיקשי למ"ד מעלין אמאי לא אסקינהו לקדשי מובח וליוחסין ונראה לר"מ דריע חזקייהו היינו שהיו מיחסים אותם אחר בני ברזילי שהיה ישראל ועוד שלא מנאו כתבם והיכא דאיתרע חזקה אין מעלין לכ"ע אבל קשה דפריך מעיקרא אתי לאסוקינהו הוה ליה למיפרך אמאי נגאלו כלל מן הכהונה ויש לומר דשפיר הוה ידע דריע חזקייהו ומשום הכי לא אסקינהו אלא דהוה ס"ד דאט"ג דריע חזקייהו איכא למיחש דלמא אמי לאסוקינהו לבסוף שלא ידעו שלא מלאו כתבם:

הפנימיות טהורות. כולה מתרצא ואזלא לקמיה: בשכלי אומנותו בידו. להיכר שהוא נושאן למוכרן: ממשמשת בהן. לבדוק וליקח: ומשום חיפופי רשות **הרבים.** שנותנים בני אדם אבנים גדולות או יתדות ללידי רה"ר להרחיק העגלות מלהזיק את הכתלים ומתוך שהן דוחקות את רה״ר וזה הניח קדירותיו אללם דחק גם הוא את הדרך והעוברין שם מתחככין בהן ובגדיהן עוברין על פני אוירן ובגדי עם הארץ טמאים הם ומטמאים את החילוניות: במעלין מתרומה ליוחסין. רבי יהודה סבר הרואה שמאכילין תרומה לאדם בחזקת כהן מעיד עליו בכל מקום שהוא כהן ומעלין אותו ליוחסין הלכך אם תאכילהו מרומה הרי אתה מביאו להשיאו אשה וטעמיה לאו משום גומלין הוא ורבנן סברי אין מעלין מתרומה ליוחסין: דחיסור מיתה. אם זר הוא לא היה אוכל תרומה שהוא עון מיתה: דחיסור עשה. כה תברכו (במדבר ו) אתם ולא זרים ולאו הבא מכלל עשה עשה: גדולה חוקה. שאין ב"ד יכולין להוליה דבר מחזקתו: בקשו כתבם המתיחשים. שיהו כהנים כשרים. לפי שהתחתנו כהנים בגולה בגויי הארץ וילדו להם בנים כדכתיב בספר עזרא והם חללים הוצרכו הנולדים בגולה להתייחס כשעלו מן הגולה לשרת בבנין שני: ויגאלו. נפסלו. מלשון לחם מגואל (מלאכי א): התרשתא. הוא נחמיה בן חכליה וכן כתוב בספר עזרא (נחמיה ח): עד עמוד להן לאורים וגו'. כאדם (א) שאומר לחבירו עד שיבה המשיח דחורים ותומים לא הוו במקדש שני שנחסרו חמשה דברים כדאמרינן בסדר יומא (דף כת:): מקדש הקדשים. דוקת מקדשי המקדש פסלינהו אבל תרומה שהיו רגילין בה בגולה לא אסר עלייהו משום דהוחזקו בה: קדשי הגבול. תרומה שהיא נוהגת בגבולין חוץ למקדש ולירושלים: אף כאן בקדשי הגבול. ומדאמר רבי יוסי גדולה חזקה ש"מ נשיאות כפים נמי לא אסר עלייהו שהרי הוחזקו בה בגבולין: ואי סלקא דעתך כו' אתו לאסוקינהו. ומה הועילו בתקנתם: שאני הכא. דליכא למיחש דליסוקינהו דהא ריע חזקייהו שהרי הכל רואין שאר כהנים אוכלין קדשי המקדש והם אינן אוכלין יש כאן היכר גדול שיש בהן לד פסול. אבל שאר בני אדם כגון

שקרא בחזקת כהן כדלקמן ויש לומר דאיכא למימר דתנא ושייר ואלא כגון הפשט וניתוח דברים הכשרים בזרים דלא היו מניחין לעשות אותם אלא למיוחסין מן המשיאין לכהונה אבל מילי דכהונה כגון

ואלא בזמן הזה לעולם מעלין מנשיאות לה נמי בדוכן כהנים שבגבולים ומיהו קשה אמאי לא חשיב ס"ח כפים ליוחסין: ים [דאי לא סימא הכי. דעל דא סמיך שיש בהן היכר תרומה נמי תקשי למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין]:

 ל) טהרות פ"ו מ"ל,
במשנה לימלון,
קדושין סט:, ד) [נ"ל ולתומיסן, ה) נ"י ונמומים], לא לייי לפרש (1) [ועוד רלה ר"יי לפרש טעמא דמ"ד מעלין כדי שיהו עדים מלוייו ליוחסיו הכי בסמוך דקאמר ה"מ בתרומה דעון מיתה. ת"י עה"ג],

הגהות הב"ח

רש"י ד"ה עד עמוד (ה) כו' כאדם שאומר. נ"ב הוא בפ׳ עגלה ערופה דף מח

מוסף רש"י במעלין מתרומה ליוחסין. הרואה כהן אוכל תרומה במקומו, אוכל תרומה במקומו, אין לריך לבדוק אחריו ביוחסין ונושא כהן בתו (קדושין טט:). גדולה חזקה. יש לסמוך עליה יפה (וווח חמ:). כתבם המתיחשים. כתנ יחוסס (שם). התרשתא. נחמיה בן חכליה קרוי כן בספר עזרא, ובגמרת ירושלמי נמלא שעל שם שהיה משקה למלך היה זריך לשתות קודם, שלא יחשדוהו שמא הטיל סם המות במשקה המלך התירו לו יין של עובדי כוכבים לשתות, לכך נקרא המכשמל (חוח). עד שאומר כחדם שחומור נחפירו עד שיבא משיח, דאורים וחומים לא היו בכית שני (שם). אמר להם בוי. מדכתיב מקדש כו'. מדכתיב מקדש הקדשים, שמעינן דלא אסירי בתרומה אלא מקדשי המקדש, אמר להם תרומה איני יכול לאסור עליכם מפני חוקתכם שהוחוקתם בבבל לאכלה (שם). בקדשי נכל מקום (שם). כיון דאכלי בתרומה אתי לאסוקינהו. ואמאי לא חש לה נחמיה דלא לאסוקינהו (שם). אלא לאו משום דריע חזקייהו. לא אנטריך למיחש להאי דכיון דשאר כהנים אוכלים בקדשי המקדש והם נגואלו מהם הורע חזקתם ויש בהם היכר ולא אתי לאסוקינהו

.(DU)